

מהחברים

פר' יתרו
תשפ"ה
תורה ב' תנינא
גליון מס': 7

מתחברים יחד לתורה הזמנית

היכל הגזונים

קנה לך חבר

להקים בית דפוס.

"העמדת את הדפוס ביום חמשה עשר בשבט תקפ"א, והיינו בשמחה על גדל ישועת השם אשר עזרני עד כה. והנה גדל הישועה הזאת של העמדת הדפוס, אין כאן מקום לבאר עד היכן מגיע נס נפלא וישועה גדולה הזאת, כי היא זכות הרבים ונפלא ונורא מאד שאין דגמתו לדורי דורות" (ימי מוהרנ"ת ח"ב טו-טז).

מאז ועד היום, יום חמישה עשר בשבט הפך ליום של שמחה והודאה על הקמת בית הדפוס, שמחה על הפצת מעיינות המקור חכמה בכל העולם כולו.

מאז ועד היום, כל חסיד ברסלב מרגיש שגם הוא רוצה להקים בית דפוס, שגם הוא רוצה להיות שייך למפעל ההפצה האדיר הזה....

החלום האדיר הזה מקנן במוחו של כל אחד שתורתו של רבינו מחייה את נשמתו - פשוט להאיר את כל העולם. להעניק לכל אחד ואחד את ההזדמנות להתעורר מהשינה - ולגלות תקווה חדשה.

כעת, ההזדמנות הזו נמצאת בידים שלך... אתה יכול להקים בית דפוס להפצת אור רבינו הקדוש בעולם!

כאשר אתה מעלה על הכתב את החידושים שהאירו לך, את הקשרים והרעיונות שהתחדשו לך בזמן ההליכה שלך עם התורה הזמנית - אתה מקים בית דפוס בתוך הבית האישי שלך...

הריח הטוב של תורת הצדיק מחייה את כל העולם - אבל צריך אותך. שאתה תוציא החוצה את הריח הטוב הזה, הריח שמחיה את כל הנפשות שנחלשו בתוקף מרירות הגלות. (ליקו"ה פריקה וטעינה ד, לח).

זה יתפרסם רק על ידך! כי הכח לגלות את האור הזה, תלוי בחידושי תורה שלך. חידושי תורה כאלו שמגלים את האור הטמון בתורת רבינו, שיכול להאיר לכל ישראל עד סוף כל הדורות (שם, לט).

החידושים הללו, שמאירים את העולם, טומנים בחובם הארה נוספת:

חידוש הוא התחדשות, חידושי הלכה שמתגלים לאחר היציאה מהצרה, הם מבטאים את כח הפריחה, הצמיחה וההתחדשות שלאחר תקופת היובש (עלים לתרופה תמה).

כי יחד עם החידוש באה התחדשות פנימית. כל קשר שאתה מגלה בתורה מוליד הבנה עמוקה חדשה לגמרי, ומביא כנפיו גם אור חדש לנשמה!

מזכרת מחברים' ש"י אט"ל בתורתו

ליקו"ה הל' הודאה ה"ז

להודות על הרע?!

אין דבר יפה בעולם כמו 'תודה'.

זהו רגע של חיבור והכרת הטוב. מקבל הטובה פונה בחיוך אוהב ובלב נרגש אל מי שהיטיב עימו, והוא מודה בפה מלא, "תודה רבה, עזרת לי מאוד, ישלם ה' שכרך".

השאלה היא, האם יתכן לומר תודה גם כאשר הזולת לא היטיב עימי, אלא אדרבה, גרם לי רעה?

להודות בצורה קרה וצנינית ודאי שאין בעיה, כמו אבא שטרם למד את תורת החינוך, ומגיב לילד ששבר כוס בזעם בלתי נשלט, "יופי, תודה רבה לך ששברת את הכוס, ממש נפלא, אולי תשבור עוד...". אבל ישנו צד שני למטבע:

הרי אמירת תודה להקב"ה, איננה הקשר הרגיל שלנו לה' שאנחנו מכירים מחיי היומיום, אלא היא צורה של הכנעה וביטול אליו

יתברך (כמובן בליקו"ה פריקה וטעינה ד, יא), והכרה בגדולתו ובהנהגתו

את העולם. אם כן אין מקום להכניס את הרגש של הכרת הטוב לאמירת התודה, אלא תמיד צריך לומר 'תודה', ללא כל הבדל אם ה' עשה עימי טובה, או שגרם לי דבר שנראה בעיני כרעה.

נידון זה הוא רחב מני ים, אך כאשר נשים את פנינו לעיין בתורה ב', נגלה שרבינו מדבר בתורה זו על 'שלימות'.

שלימות - מבטאת חיבור בין כל הקצוות. למשל בפסוק המובא באות א', 'ומלאה הארץ דעה', הנביא מדבר שם על 'וגר זאב עם כבש', חיבור הקצוות המנוגדים ביותר. ובהמשך מדבר גם על 'שעשע יונק על חור פתן', אין דבר מושלם יותר מילד קטן שמשחק עם נחש ללא כל פחד ומורא...

ואם כך עולה, שהיופי של התורה מתגלה בחיבור של הפכים וניגודים. היופי הזה מתגלה כאשר האדם אומר לה' תודה על כל דבר, הן על הטובה והן על הצרה. כי הכל הוא טוב, לא רק הטוב המוחלט, אלא גם על הצרה אפשר להסתכל במשקפיים חיוביות יותר.

אבל כשנעיין יותר נגלה, שבתורה יש שני סוגים של גילוי אחדות הפשוט מפעולות משתנות: סוג אחד הוא - "גילוי אחדות פשוט מתוך פעולות משתנות". כלומר, הפעולות המשתנות נשארות כפי שהן, הטוב נשאר טוב, והרע נשאר רע, אלא שאנחנו מגלים את אחדות ה' ומציאותו בכל מצב.

הסוג השני הוא - "פעולות משתנות נעשה אחדות פשוט". כלומר, הפעולות המשתנות מתבטלות ונכללות באחדות הפשוט, ואין עוד רע בעולם כלל.

בהמשך רבינו מגדיר זאת כך: "אחדות הפשוט למטה" - "אחדות הפשוט למעלה".

כאשר אנחנו מגלים את האחדות הפשוט למטה, דהיינו לגלות את ה' בכל מצב, אזי אנחנו זוכים לגילוי שיהיה לעתיד לבוא, שכל הפעולות יתבטלו, ויהיה רק אחדות הפשוט העליון.

לכן כאשר מתרגשת עלינו צרה ח"ו, דהיינו שהפעולות משתנות לחלוטין, אזי הדרך שלנו היא לגלות את ה' בתוך הפעולות המשתנות. כלומר, להגיד תודה על הטוב, ואחר כך לזעוק לה' על הרע שיתבטל ויהיה רק טוב לעם ישראל (כמבואר בארוכה בליקו"ה כלאי בהמה ה"ד).

ועל ידי זה יתגלה הטוב המושלם, משום שזנכה שיתגלה האחדות הפשוט למעלה. דהיינו, שלאט לאט יתנוצץ לכל אחד ההארה העליונה הזו, עד שיוכל להכיר מעט את גדולת ה' ואחדותו שאין אצלו כלל פעולות משתנות, אלא הכל הוא אחד פשוט וטוב מוחלט, ועל הכל יהיה אפשר לומר לה' תודה.

פשט התורה

- ביאור משולב שזוה לכל נפש

אות ה'

קיצור אותיות א-ד: ע"י תורה הלכה זוכים לצאת מהצרהא, וכשיוצאים מהצרה מאיר אור האמת בדיבור, דהיינו בהנהגת ה' בעולם, וכן בדיבור שלנו, שעל ידו יש לנו כוח להנהיג ולשנות דברים בעולם, כי הדיבור הוא מלשון הנהגה.

הארת האמת בדיבור היא ע"י ג' קווים שמאירים משלושה שמות שהם מקור האמת, והם מאירים בכל ד' חלקי הדיבור - צדקה, תשובה, עשירות, מלכות. ג' שמות אלו הם ג' בחינות של - תפילה, תורה, שידוכים וזיווגים.

כאשר האמת מאירה לתוך ד' חלקי הדיבור, אז נעשה מארבעה חלקי הדיבור - ריבוע הדיבור, ואזי יש שלימות לדיבור.

עתה מבאר רבינו מהי אותה השלימות שיש לדיבור, כיצד שלימות זו משפיעה על הדיבור והנהגה שלנו, ומה עלינו לעשות עם זה כדי להתקרב יותר להשי"ת ע"י ההודאה.

וּשְׁלֹמֹת הַדְּבוּר הוּא בְּחִינַת 'לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ',
לשון הקודש היא שפה שמורכבת מהאותיות שהאציל השי"ת ואיתם הוא ברא את העולם, הלשון הזו, והמילים שמורכבות מאותיות אלו, הם עצם המהות של כל הבריאה^[כ],
כִּי כָל הַעֲרֻב לְשׁוֹנוֹת הָעַמִּים
שהם נוצרו מתוך הערוב והפירוד של דור הפלגה^[כ],
הֵם חֲסֵרִים
מהאמת **וְאִין לָהֶם שְׁלֵמוֹת**,
כִּי אֵף עַל פִּי שבוודאי גם להם יש כמה ניצוצות קדושה שמחיים אותם^[כ],
בכל זאת הם **נִקְרָאִין לְשׁוֹן עֲלֵגִים** (שְׁעָיָה ל"ב), כלומר לשון מגומגמת ולא מובנת, מכיון שהיא חסירה את השלימות, **וְאִין שְׁלֹמוֹת רַק לְלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ**
שהיא לשון צחה מכוונת ואמיתית.

וּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שבה מתגלה האמת ולכן היא שלמות ההודאה^[כ],
הוּא מְקַשֵּׁר לְשֵׁבֶת שגם בה מתגלה האמת העליונה של העוה"ב, שבאמת אין שום רע בעולם^[כ],
בְּבַחֲיַנַת מה שמבואר בדברי חז"ל על הפסוק (שם נ"ח): **"וְדַבֵּר דְּבַר"** שמשם למדו **'שְׁלֵא יִהְיֶה דְבוּרְךָ שֶׁל שֵׁבֶת כְּדְבוּרְךָ שֶׁל חַל'** (שֵׁבֶת קי"ג)^[כ], ומזה רואים שיש ב' מדרגות של דיבור - דיבור של שבת ודיבור של חול.

בְּבַחֲיַנַת מה שדרשו חז"ל על הפסוק (בְּמִדְבָר ו'): **"כֹּה תִדְבְּרוּ"**^[כ] שהמושג ברכה שייך רק **'בלשון הקדש'** (סוֹפָה ל"ח), משום **שֶׁבִלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ נִכְלָל שְׁתֵּי חֻלְקִים: בְּרָכָה** - המרמזת להודאה, ולשפע שהיא מושכת מלמעלה וממשיכה למטה^[כ].
וּקְדֻשָּׁה היא השגת האמת שיש בלשון הקודש, כיון שלשון הקודש היא

תפיסת האמת של המציאות כולה. וזה, **כִּי שׁוֹרֵשׁ הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ מְקַשֵּׁר לְשֵׁבֶת שְׁנֵאַמֵּר בּוֹ גַם בְּרָכָה, וּקְדֻשָּׁה** של שפע רוחני וגשמי כאחד, **כְּמוֹ שֵׁבֶתוֹב** (בְּרֵאשִׁית ב:), **"וַיִּבְרָךְ אֱלוֹקִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ, כִּי בּוֹ שֶׁבֶת מְכַל מְלֻאכְתּוֹ" וכו',** כי הוא היום שבו מונחת המציאות האמיתית של הבריאה, והוא גם היום שממשיך את השפע לכל ימות השבוע^[כ].

וְעַל כֵּן, דֵּהֵיִינוּ עַל יְדֵי שְׁלֵשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ מְקַשֵּׁר לְשֵׁבֶת, עַל כֵּן עַל יְדֵי שְׁלֹמוֹת הַדְּבוּר שנעשית ע"י הארת האמת, **שְׁהוּא בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ** - גם בימות החול, **עַל יְדֵי זֶה מְמַשְׁכִּין אֶת הַשְּׁמֻחָה שֶׁל שֵׁבֶת** שהיא הקדושה והברכה - דהיינו שלימות ההודאה, **לְשִׁשֶּׁת יָמֵי הַחַל** שהם כמו ימים חסרים ועילגים.

כִּי יָמֵי הַחַל במהותם **הֵם בְּחִינַת עֲצֻבוֹת** וצרה. כי מחמת שהם ימים שבהם אנו עובדים במעשי ידינו, אין לדברים שאנחנו עושים שום שלימות^[כ], **וְאִפְלוּ הַמְּצוּוֹת** שמצד עצמם הם תכלית השלמות, מכל מקום **כִּשְׁעוֹשִׁין** אותם **בְּיָמֵי הַחַל הֵם בְּחִינַת עֲצֻבוֹת** וחסרון, כי השי"ת מנהיג את העולם ע"י השכינה, ובימות החול השכינה מתלבשת בהנהגה של מלאך מטי"ט שהוא כעין שליח לפעול את כל הפעולות בעולם, וזה הכוונה שמלאך מטי"ט **שְׁלֻטְנוּתָה בְּיָמֵי הַחַל** [- שלטונו והנהגתו בימות החול] (תְּקוּנָה וְהַר תְּקוּן י"ח דף ל"ג), והמלאך מטי"ט כידוע הוא **בְּחִינַת עֶבֶד** של גילוי כבוד ה' בעולם, דהיינו לעשות את מה שצריך **בְּבַחֲיַנַת עֲצֻבוֹת**, אבל לא לעבוד את ה' מתוך קירבה ושמחה^[כ].

אָבֵל יום הַשֵּׁבֶת **הוּא בְּחִינַת בָּן**, כי ביום השבת הנהגת הקב"ה ע"י השכינה אינה מתלבשת **בשום הסתרה**, ואז יש קירבה עצומה להשי"ת^[כ], ומשום כך **אֵז** - ביום השבת, **נִיחָא לְעַלְאִין וְתַתְאִין** - יש מנוחה בעולמות העליונים, כי גם שם אין הנהגה של עבדות ועצבות, ועי"ז נמשך מאותה מנוחה גם לעולמות התחתונים^[כ], **וְנִתְעוֹרֵר שְׂמֻחָה** למעלה ולמטה, **וְאִזִּי נִתְרוֹמְמִין וְנִתְעַלֵּין** מהעצבות שלהם - **כָּל הַמְּצוּוֹת שֶׁל שִׁשֶּׁת יָמֵי הַחַל**, שעושים אותם

בבחינת עבד - **מִן הָעֲצֻבוֹת** ששורה עליהם, **וְנִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם מְנוּחָה וְשְׂמֻחָה** מקדושת השבת.
בְּבַחֲיַנַת (בְּרֵאשִׁית ה:), **"וַיּוֹלֵד בֶּן וַיְקַרֵּא שְׁמוֹ בִנְהָא, לְאָמֵר, זֶה יִבְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמַעֲצוֹן יְדִינוּ"**^[כ], ומבואר משם שיש כוח של שמחה ומנוחה

שיכול לרומם דברים שכבר נעשו בעצבות, ולהמשיך עליהם שמחה, הֵינּוּ **בְּחִינַת שֵׁבֶת שְׁהִיא בְּחִינַת בֶּן, בְּחִינַת נַח, נִיחָא דְעַלְאִין וְתַתְאִין** שבתחילה מאירה השמחה בעילאין ומשם נמשכת השמחה לתתאין (עַץ תְּקוּן ע' בְּסוֹפּוֹ וּבְהַר בְּרֵאשִׁית נ"ח ג"ט), דהיינו שְׁהוּא - הצדיק שהוא בבחינת נח - **מְבַחֵם וּמְשִׂמְחֵ הַכָּל מִן הָעֲצֻבוֹת, בְּחִינַת: "זֶה יִבְחַמְנוּ" וכו'** הנאמר בנח.

וּכְשׁוֹזְכִין לְבַחֲיַנַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ - שלימות הדיבור והנהגת ה', **שְׁהוּא מְקַשֵּׁר לְשֵׁבֶת** שהיא תפיסת המציאות האמיתית של הבריאה, **אֲזִי מְמַשְׁכִּין עַל יְדוֹ**, דהיינו ע"י לשון הקודש, **אֶת הַקֹּדֶשָּׁה וְהַשְּׂמֻחָה שֶׁל שֵׁבֶת לְשִׁשֶּׁת יָמֵי הַחַל**, שימי החול ביחס לשבת הם כצרה מול הישועה, כי מהות ימי החול הם התגברות הצרה, והשבת היא הישועה והגאולה, **כִּי מַחְמַת שְׁהַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ מְקַשֵּׁר לְשֵׁבֶת** כמבואר לעיל בענין הברכה, **עַל כֵּן** מכח הדיבור, **נִמְשָׁךְ עַל יְדוֹ הַשְּׂמֻחָה שֶׁל שֵׁבֶת לְשִׁשֶּׁת יָמֵי הַחַל** בפועל ממש, כלומר, שכל הצרות שמקורם בימות החול ובפעולות משתנות, מקבלות המתקה משבת.

וְזֶה הרמז בפסוק המובא לעיל: **יְאֵל** (31) **אֱלֹקִים** (86) ה' (26) **דְּבַר** (206) (עַם מִסְפַּר הַתְּבוֹת (4) עולה (353) ממש **כְּמִסְפַּר שְׂמֻחָה**, וזה מבואר על פי הנאמר לעיל, **כִּי עַל יְדֵי שְׁלֹמוֹת הַדְּבוּר שְׁהוּא לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ** שהיא שלמות ההודאה, עי"ז **נִמְשָׁךְ שְׂמֻחָה כְּנֵל**:

התורה בענין הכתן והברכה, וכן בענין ברכת כהנים שנקבעה לאחר ברכת ההודאה.

י. כי הברכה איננה רק ברכה שבאה ע"י הדיבור, אלא כוללת את כל מציאות השפע שנשפע בכל דבר, ובעיקר שפע חדש שמתגלה באופן של

לידה - נקרא בשם 'ברכה', כמו 'ברכה בעיסה'.

יד. השפע שנשפע מכוח יום השבת, הוא שפע רוחני וגשמי כאחד, בבחינת יד. השפע שנשפע מתוך פעולות משתנות, שזה מה שמובא בחז"ל על פסוק

ח. הוא השלמת חסרונותיו, בבחינת השלמת הלבנה מחסרונותיה.

ז. כי שורש ההודאה נעוץ בהשגת האמת, כי ההודאה היא גם ובעיקר מלשון הודאה על האמת, וגם על השגת הטוב כפי שהוא באמת, וככל

שההשגה גדלה כך ההודאה גדלה.

ט. אלא שהארה זו אינה יכולה להאיר בשלימות עד לעתיד לבוא.

י. עיין שם על הפסוקים שהם קשורים בהרבה קשרים לדבריו הקדושים בנתורה זו.

יא. לפי רש"י עיקר האיסור בשבת הוא לדבר דברי חול האסורים, ולפי ר"ת הענין למעט בשבת בדיבור ולהרבות בשתיקה, ולפי קשרי המאמר מבואר שעיקר השמחה באה ע"י שתיקה, שהיא ההימנעות מפעולות המשנות ששורשים בדיבור, עיין היטב במזמור ק"ז על הפסוק 'וישמחו כי ישתוקו'

[וראה עוד בליק"ה כלאי בתמה ה"ד, שלשו"ק מנגלה ביום שישי, וכן

הוא מקשר את שבת לימי החול, וא"כ הדיבור של שבת גבוה מהדיבור של לשו"ק' - בבחינת שתיקה].

יב. עיין היטב בהלכות נשיאת כפים ה"ב, שם מבאר מוהר"ת את כל קשרי

מדברים על התורה

מאיר: מה קורה דוד, חבר יקר, איך החיים?

דוד: ברוך ה', משתדלים כל יום להתחדש מחדש.

מאיר: באיזה ענין מתחדשים הפעם?

דוד: לחפש אחר רוח הקודש של הצדיק, לברר את הדעת שלו, לכסוף יותר אל התכלית...

מאיר: ואיך אתה עושה את זה? אם מותר לשאול...

דוד: בתקופה הנוכחית אני מנסה עוד פעם קצת לעבור על כללי הלימוד של ראב"ן בהקדמת ביאור הליקוטים, ותוך כדי כך זה אני עובר גם על שיחות בחי מוהר"ן שנוגעות ללימוד התורות של רבינו. וכמו תמיד, אני מגלה אוצרות חדשים!

מאיר: זה נשמע נפלא, אתה יודע שאני דווקא די חזק בענין לימוד הכללים, ואני חושב שמדי פעם צריך לעבור על זה שוב, ולהיזכר מחדש איך ליישם אותם תוך כדי הלימוד.

דוד: ממש מצוין, טוב שאתה בענין. תראה, היות שאתה למדת הרבה את דברי ראב"ן בהקדמה, חשבתי שאולי אני יתברר איתך מדי פעם בשיחות בינינו על דרכי הלימוד הנפלאים שהוא גילה.

מאיר: כן, אבל מה הקשר בין הכללים לכיפופים ולחיפוש שלך, הרגשות האלו קצת מנותקים מהכללים הנוקשים, לא?!

דוד: אני מבין את מה שאתה שואל. אבל אני מרגיש שהענין הזה שהולכים עם תורה, לומדים אותה בעיון, מנסים להבין מה הם ה'קודים' כביכול שאיתם מפצחים את הכספת הזאת, וזוכים לאיזה הארה והתנוצצות מדעתו הקדושה, זהו בדיק החיפוש שעליו מדברים! אמנם, זה לא איזה חיפוש נסתר, עם הילה קסומה שמנשבת בצליליה הענוגים - שקיים באיזה יקום מקביל. אבל זה חיפוש עם כלים, בלי השברירה...

מאיר: אני די מזדהה עם מה שאמרת, יש לי רק הערה קטנה, רבי אברהם לא גילה דרכי לימוד חדשים בלימוד ספרי רבינו, הוא רק אסף וליקט מתוך כל השיחות וההלכות של מוהר"ת דרכים ושערים, וממהם הוא בנה את הכללים.

דוד: אתה צודק לגמרי, הוא אפילו אומר את זה במפורש. האמת היא, שרציני להתחיל לדבר איתך בשיחות בינינו, על כמה כללים של רבי אברהם, ובכל פעם שנדבר על איזה כלל אני רוצה לבקש ממך שתאיר את עיני מהיכן לקח רבי אברהם את אותו כלל, מה דעתך?

מאיר: אני מקבל על עצמי להשתדל לדעת, וגם אם לא, נחפש יחד בספרים...

דוד: מעולה, בוא נתחיל עם הכלל השני בגדול, אם ננסה לתמצת אותו לכמה שורות, הכלל השני, הוא המשך ישיר של הכלל הראשון, שכל הלימוד בספרי רבינו הוא מיניה וביה, והוא בא להוסיף על הכלל הראשון, שהלשון של רבינו היא מדוייקת ומדוקדקת בפלס ומשקל. וגם כל לשון ולשון בפני עצמה מקושרת, ונבחרה ממש בדיוק רב, וכן כל אריכות של הסבר, כל קיצור, כל לשון מיותרת, הכל ככוונת מכוון, ונתון כל דיוק יש לימודים רבים.

מאיר: רגע, לפני שנדבר מהיכן כלל זה נלקח, נראה לי שיותר חשוב לדבר על איזה פרט חשוב שיש בכלל השני, שהוא גם מאוד קשור לכלל הראשון. ובעצם, הוא עוזר מאוד לגלות קשרים ודברים נסתרים ועמוקים בכל תורה שלומדים. אבל משום מה יש כאלו שנתקעים באמצע הדרך...

דוד: למה אתה מתכוון?

מאיר: אני מדבר על כל הלשונות הכפולים שמגיעים בווריאציות שונות בתוך התורה.

דוד: וריאציות?! מה זה?!

מאיר: סליחה, אתה צודק צריך לדבר בלשון הקודש, בפרט כשמדברים על תורה ב'... למעשה התכוונתי לומר, שיש הרבה פעמים שלשון כלשהיא מופיעה במילים נרדפות אך עם משמעות דומה, ויש קשר ביניהם.

דוד: עכשיו הבנתי, נכון מאוד. באמת אחת מ'העבודות' שלי, זה לסמן כאלו מילים ולשונות...

מאיר: באמת צריך ככה, אבל יש איזה קטע, שלפעמים אנשים נתקעים עם זה באמצע הדרך. זה מאוד מדהים למצוא כל מיני הטיות של מילים דומות ונרדפות בכל מיני משמעויות, אבל הגילוי לא מסתיים בעצם זה שמצאת מילה כפולה, זה רק תמרוז שקורא לך לשים לב לקשר שיש בין הדברים, ועכשיו מגיע השלב שבו צריך לחתור ולמצוא את הביאור שמתחדש כתוצאה מוקשר הזה.

דוד: אני מבין למה אתה מתכוון, אבל תן לי דוגמא ללשון שמצאת בתורה, ואמרת לעצמך יש כאן משהו, ורק אחר כך

שיחת מתחברים

הבנת מה אומר הקשר.

מאיר: אני יכול לתת כמה דוגמאות, אבל אולי תתחיל אתה לומר לי קשרים שמצאת, ותתחיל לדבוק יחד מה עשית עם זה...

דוד: מזיכרון חפזו אני אומר כמה קשרים שעלו לי. דוגמה ראשונה באות ב', רבינו מזכיר את פרק ק"ו בתהילים, והוא אומר בלשון 'ססיים **בסופם**', ובסוף התורה הוא מדבר על הפסוק ויהי מקץ, והוא אומר שמקץ זה לשון '**סוף**'. דוגמה שניה, שרבינו מזכיר בסוף התורה קליפה שנקראת '**גם**', ובאות ד' רבינו מביא את הפסוק 'לא איש דברים אנכי', ומזכר שם כמה פעמים המילה '**גם**'. דוגמה שלישית, הפסוק 'אם תוציא **יקר** מזולל' מקושר ללשון המובאת באות ו' **שיקר** בעיני ה' יתברך אחדות הפשוט וכו'. דוגמה רביעית, שהלשון בתחילת התורה ש'על ידי ההודאה **סמוכים** להשי"ת', קשורה לענין נר חנוכה ש'צריך ליתנו **סמוך** לפתח'.

מאיר: איזה יפה, האמת שלשניים מתוך הדברים שהזכרת בכלל לא שמתו לב, אבל מענין אותי לדעת, האם עלה לך מתוך החיבורים האלו איזו הבנה מיוחדת, או ששארית להנות רק מעצם זה ששמת לב לקשרים האלו? זה לא שאני בא לזלזל חלילה במה שעשית, כי זה וודאי חלק מהלימוד, אבל צריך להתקדם מהשלב הזה הלאה, כדי להבין מה זה אומר.

דוד: אני גיד לך את האמת, אתה כל כך צודק... אבל באמת בא נאמר שכשגיליתי מה ההקשר אומר, הרגשתי אור גדול, אבל כשלא השקעתי בזה, לא מצאתי בזה שום דבר מעבר למשחק מילים מעניין.

מאיר: תן לי דוגמא לקשר שמצאת את המשמעות שלו?

דוד: חשבתי על כך שרבינו הדגיש את המילה 'בסופם' בענין של פרק ק"ו, שהוא רוצה לרמז שמכיון ש'סוף' זה הלכות, כמבואר על הפסוק ויהי מקץ, אז ההדגשה היא שהפסוק שמסיים את כל פרק ק"ז זה כמו הפסק הלכה' של פרק ק"ז בתהילים, שדוד המלך מסיים בסוף, שמתוך כל התהפוכות של מה שעובר על כל אחד, של הלכה אחת שיוצאת, והיא 'מי חכם וישמור אלה ויתבוננו חסדי ה'".

מאיר: יפה מאוד! האמת היא שאני ממש רוצה להמשיך לדבר איתך על הנושא, אז אולי נמשיך בפעם הבאה, ועד אז גם אני ימצא קשרים יפים...

לבנה בחידושה

ליקוטי הלכות כאספקלריא המאירה

הַרִי מְבַאֵר לָנוּ תְּשׁוּבָה הַגְּבֵהַ עַל כָּל הַנַּ"ל, לֹמֵר כִּי אֵף עַל פִּי כֵן, אִם אִתָּה הוּא כְּמוֹ שְׁהוּא, גַּם אִתָּה תוֹכֵל לָשׁוֹב מִמְקוֹמְךָ שְׁלֵלְכֶדָת בּוֹ, וְלַחֲטוֹף טוֹב בְּכָל יוֹם, וְלִזְכוֹת לַחֲיֵי עוֹלָם הַבָּא. כִּי הֲלֹא אֲפִלוּ אִם אִין יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂין מִצּוֹת אֲלֵא מַעַט, כְּפִיד שֶׁל תְּרַנְגּוּלִין שְׂמֻנְקָרִין בְּאַשְׁפָּה, הוּא גַם כֵּן מְצָרֵן לַחֲשׁוֹנוֹ גְּדוֹל כְּנֵ"ל.

שֵׁים לְבָבְךָ הֵיטֵב לְדַבְּרֵי ר׳ו"ל הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוּ עַד הֵיכֵן הֵם מַחְזִיקִין אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אֲפִלוּ אִם הוּא כְּמוֹ שְׁהוּא, עֲדִין הוּא יִכּוֹל לַחֲטוֹף תּוֹרָה וּמִצְוֹת, וְלִזְכוֹת לַחֲלֵק טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֲפִלוּ כְּשֵׁאִין עוֹשִׂין מִצּוֹת כִּי אִם תְּרַנְגּוּל וּמְנַקֵּר בְּאַשְׁפָּה וְכו'.
וְהֵבֵן הַמְּשָׁל הֵיטֵב, לְהִבִּין מִמֶּנּוּ הַנְּמוּשָׁל, שֶׁהַמְשִׁילֹו הֶעֱנִין לְתַרְנַגּוּל הָעוֹמֵד בְּאַשְׁפָּה וְחָבֵל וְכו', וּמְנַקֵּר מִשֵּׁם מַעַט דִּמְעַט מֵאֲכָלוּ, שְׁהוּא חֻלֵּק מֵאֲלֵף מַגְרִיעִין חֻסָּה אוּ קִטְנִית אַחַת. וְאֲפִלוּ אִם יִשְׂרָאֵל אִין עוֹשִׂין מִצּוֹת לְפָנָיו, רַק כְּמוֹ זֶה הַתְּרַנְגּוּל הַמְנַקֵּר בְּאַשְׁפָּה כְּנֵ"ל, גַּם זֶה הוּא יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו מְצָרֵךְ לַחֲשׁוֹנוֹ גְּדוֹל!"

אם תוציא יקר מזולל

זה נראה כמו עוד קטע רגיל של ליקטי הלכות, שיכול היה להכתב על תורה ט"ז בדיוק כמו על תורה ב', אלא שמי שלמד את תורה ב' כמה חודשים, מוכרח להבחין במסקנה המיוחדת של מוהר"ת, מהי התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משנות בעבודת ה', בהתחזקות לעובדא ולמעשה!

ר' נתן מחבר את הפסוק המובא בתורה 'אם תוציא יקר מזולל' - לדברי רבינו שהעיקר והיקר מכל הוא 'אחדות הפשוט מתוך פעולות משנות'. והוא מוריד את זה לחיי המעשה ממש, תוך כדי שהוא מחבר כאן צלע שלישית במאמר, על אותו תלמיד שלמד יום אחד בשנת הלימוד הזה חשבנו כמו שנה שלימתי לימוד שמאוד יקר בעיני ה'! ר' נתן מגלה לנו, שמי שמנקר - כמו תרנגול - מעשים טובים מתוך הרבה זבל. מי שעובר עליו הרבה פעולות משונות, אבל הוא זוכה לחטוף מתוכם מצוות קטנות, שהם גילוי אחדות פשוט, הוא עושה את הרב הכי יקר! אם תוציא יקר מזולל - כפי תהיה.

עדכונים וחדשות מבית 'מחברים'

נתחדש שכל וידיעה - לחדש בתורת

אלפי המטיילים בתורה ב', משקיעים את מירב זמנם וכוחם בכתיבת חידושי תורה במסגרת הפרויקט החדש "לחדש בתורת". לבקשת רבים, ניתן במסגרת מדור זה תשובות לחלק מהשאלות שהופנו לשולחן המערכת:

ש: בזמן לימוד התורה היו לי הרבה חידושים, אבל לצערי לא רשמתי אותם. האם ישנה עצה כיצד אוכל להיזכר בהם, או לכתוב חידושים חדשים?

ת: רבינו בעצמו נתן עצה לזה, והוא אמר להקשות קושיות בדבריו, והתירוץ על הקושיות הוא "חידוש". תוכל למצוא קושיות בספר 'קשרי המקראות' במדור 'נקודות לעיון', וכן בעלונים של 'פרעג א שאלה'. ולאחר מכן תתאמץ לתרץ אותם, וכך יהיה לך חידוש ראוי.

ש: כתבתי כמה רעיונות וחידושים על התורה, אבל הם קצרים מדי. האם הם יתקבלו במערכת?

ת: קודם כל, גם חידוש של חצי עמוד הוא יקר מאוד בעיני ה', והוא גם מתקבל במערכת. וכן, הוא יכול להצטרף לחצי עמוד נוסף בשביל להכנס להגדרה. אפשר לצרף כמה וכמה הערות קצרות לכדי עמוד שלם.

ש: התנוצץ לי חידוש בתורה, כתבתי אותו, אבל הוא נראה לי קצר מדי, וכביכול הוא לא מביע את החידוש הזה?

ת: חידוש תורה הוא חידוש הדעת והתקרבות לה', ולכן הוא לא צריך להיות מנוסח במילים גבוהות וגדוש במושגים מעולם הקבלה. גם ביאור שנראה בעיניך כפשוטו - נחשב לחידוש.

ובנוסף, כדאי לזכור שכל חידוש והבנה בתורה טומן בתוכו עצה או התחזקות לעבודת ה', ולכן כדאי להרחיב ולבאר איך החידוש הזה עוזר להתקרב לה', ואיך הוא מחזק אותך. ואדרבה, תוספת והרחבה שכזו - היא עיקר החידוש.

ש: האם החידושים הם רק על התורה עצמה, או גם על ליקוטי הלכות שעל התורה?

ת: ודאי, אפשר לכתוב חידושים על ליקוטי הלכות, על הפרפראות לחכמה, וכדו'. ודאי שזה נחשב מיניה וביה.

כמו כן, למסלול א' אפשר לכתוב חידושים שאינם בדרך מיניה וביה, כגון ביאור קטע בתפילה או בפרשת השבוע על פי התורה.

ש: האם אפשר לשלוח חידושים שנכתבו רק מתאריך פרסום המבצע, או גם מלפני כן?

ת: ניתן לשלוח חידושים שנכתבו מתחילת לימוד התורה. כלומר, ל' תשרי תשפ"ה.

תמונה מהחברת

הזוכה בפרס הראשון בהיכל התורה-ר"ה תשפ"ה בשבת זוגית באומן

בס"ב, המשכנו לרפ"ב ולב' תנינא. הלימוד יוצר חוויה שאין לה תחליף - שילוב של רוממות תורת הסוד ושמחת הפשט, עם ציפייה תמידית לפעם הבאה.

האם השתנה לך ה'ברסלב' שלך בעקבות ההליכה עם תורה?

בהחלט. הכלים הרבים שמצטברים מהלימוד הם אוצר עצום. הלימוד לא נשאר רק בתורה ובתפילה, אלא בא לידי ביטוי במעשים, בשיחת חברים ובמחשבה עמוקה יותר על המציאות.

האם שניה לך את כל החיים?

השינוי הוא עמוק ומשמעותי. הלימוד הפך לכלי מעשי בחיי היומיום - בעבודה עם ההורים, במשפחה ואפילו כבר בהכנה להתבודדות. אלו יסודות לכל תחומי החיים.

אלו קשיים או אתגרים אתה פוגש במהלך הלימוד?

לפעמים יש תחושה שצריך לעבור לתורה הבאה, אך ההתמדה משתלמת. גם כשאין התרגשות גדולה ולפעמים יש תחושה של "מיצינו", הציפייה להתחדשות מלווה אותי כל הזמן. מתוך הקריאה בלשון קודשו של רבינו ושל רבי נתן - הרבי שמלמד את כולנו להיות תלמידים - ההתחדשות ודאי תופיע. הגילויים החדשים בתורה ישתלבו עם מאורעות היום בפרטיות ובכלליות של מה שעם ישראל עובר.

האם למדת תורות בעיון לפני 'לטייל בתורתו'?

כן, אך החוברת המסודרת של הארגון עוזרת למקד וללמוד בצורה ברורה ומסודרת. החיבור עם אנשים נוספים הלומדים את אותה תורה יוצר חוויית לימוד אחרת לגמרי.

תובנה מיוחדת שהאירה לך?

תורה ב' תנינא היא ממש צו השעה. היא מלמדת על מעלת ההודיה - כיצד ההתבוננות בהודיה יכולה להפוך כל חוויה גשמית לרוחנית. במיוחד בתקופה של חשיכה גדולה, אנו נדרשים להתחבר לתהליך שבו הבנת ההודיה היא גאולה ותיקון. האור הזה האיר לי במיוחד בזמן המלחמה ב'מעלות', כאשר ראיתי את כוחה של ההודיה להכניס אור לבית ולמשפחה.

מה עושה לך השעה המיוחדת הזו של הלימוד מידי יום?

זו שעה של התרוממות, מקום להתחבר לעצמי ולהתחדש בעומק ההבנה.

איפה אתה פוגש את התורה הזו בחיי היומיום?
בהדרת הורים, בהתמודדות עם אתגרים משמעותיים, ובכלי המלחמה הרוחניים שלי - במיוחד בזמן משברים ואתגרים.

מה אתה רוצה לומר לאלפי המטיילים בתורה ב'?

אל תפסיקו! כל רגע של לימוד, כל חיבור לתורה, כל התבוננות - הם צעדים במסע הנפלא של התקרבות להשם דרך הצדיק. התורה הזו היא אור שמלווה אותנו ומעניקה לנו את הכוח להתמודד עם העולם.

שם: הדר אבני
גיל: 37
מקום מגורים: מעלות תרשיחא
עיסוק: מייסד ארגון "נפשנו", מייצג להורים לנוער מתגורר בשירות טלפוניות, הרצאות, חומרים כתובים, הכשרת חונכים, קשר ותיכון עם מוסדות לימוד.

איך התקרבת לברסלב?

הקשר שלי לברסלב החל דרך הסידור, שהיה מלא בליקוטי תפילות, והוביל אותי למסע אישי של גילוי. אחת החוויות המרכזיות הייתה נסיעה משותפת לאומן לפני 15 שנה עם רב העיר כרמיאל, הרב אליהו מלכא. בכל פעם שפתחתי את ליקוטי תפילות, הרגשתי שהצדיק מדבר אליי ישירות, ופתאום הצלחתי להוציא דיבורים אמיתיים שלא הצלחתי להביע לבד. כך נוכחתי לדעת שמדובר בצדיק יסוד עולם הפועל גם בתוכי.

מה היה חסר לך קודם?

להפוך עולם של רגשות ותחושות לחלק בלתי נפרד מעבודת השם. ליקוטי מוהר"ן העניק לי הבנה עמוקה על עבודה פנימית: כיצד ליישם "השבות אל לבבך", איך לזעוק "איה" ברגעי געגוע, ואיך לתקן את המחשבה ברפ"ב בכל נשימה ונשימה. הקישור בין חוויות החיים לעבודת השם העניק לי קרבת אלוקים אמיתית, מעבר לרעיונות שכליים.

איך אתה מוצא היום את הקשר עם הרבי שבנעם אינו חי בעולמו הגשמי?

הקשר עם רבנו הוא דרך קיום עצותיו בפועל - בישיבה בפקיעין, במיון, בהתבודדות, בקימת חצות ובלימוד התורה הזמנית. בתורה ד' נאמר כי ויודי דברים נעשה בפני הצדיק, וראיתי בפרפראות לחכמה על תורה ד': איך זוכים

לכן כשהצדיק הסתלק? התשובה היא שזוכים לפני הצדיק בקיבוץ הקדוש ובמקום שמקימים את עצותיו. כשאני מוקף בתלמידים מיוחדים הקמים חצות, לוקחים ברצינות את עצות הצדיק ולומדים תורה בקדושה בלילה, אני מרגיש את הצדיק ממש בתוכי.

כיצד החלה ההיכרות הראשונה שלך עם הליכה עם תורה בעיון?

השתתפתי בכנס בבנייני האומה ושמעתי רבנים מלאי התלהבות על הנושא. הרגשתי רצון עז להבין על מה הם מדברים. מאז, הלימוד בעיון בליקוטי מוהר"ן הפך לחלק בלתי נפרד מחיי.

למה הרגשתי שזה נצרך לך, אחרי שכבר זכית ממילא לאור של רבינו?

זכיתי לחברותא ייחודית עם ידיד יקר מצפת. התחלנו